

เล่มที่ 1

ชุดฝึกอบรมเพื่อส่งเสริมการสอนคิด

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับประถมศึกษา

คู่มือการสอนส่งเสริมการสอนคิด

เอกสาร ศน. ที่ ๑๔ / ๒๕๕๔

กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต ๑

หน่วยที่ 1

การส่งเสริมการสอนคิด ของครูผู้สอน

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับประถมศึกษา

หลักการและเหตุผล

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นหลักสูตรที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุขบนพื้นฐานความเป็นไทย โดยมุ่งปลูกฝังให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ดังนี้มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงงามในการดำเนินชีวิต ปฏิบัติตามหลักธรรมของศาสนา มุ่งมั่นพัฒนาตนเองและสังคม ประกอบอาชีพสุจริต และพึ่งตนเองได้ มีความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง รู้จักคิด ตัดสินใจและแก้ปัญหาอย่างรอบคอบมีเหตุผล มีความรู้อันเป็นสากล รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงและความเจริญก้าวหน้าของวิทยาการต่างๆ มีความสามารถในการสื่อสาร การจัดการ และสามารถใช้เทคโนโลยีที่จำเป็น มีทักษะที่จำเป็นในการดำเนินชีวิต และยังมีจุดหมายให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านการคิด คือ มีความคิดสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ใฝ่เรียน รักการอ่าน กล่าวคือ มีทักษะการคิด การสร้างปัญหาและทักษะในการดำรงชีวิต มีทักษะที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลง แสวงหาความรู้ เพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง โดยให้สถานศึกษาจัดการเรียนรู้มุ่งทักษะการคิด (กระทรวง ศึกษาธิการ, 2544 : 8)

หน่วยงานต้นสังกัดได้ดำเนินการพัฒนาครูผู้สอนให้มีความรู้และทักษะด้านการสอนคิด โดยมุ่งหวังว่าจะพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการคิด การสร้างปัญหาและทักษะในการดำรงชีวิต มีทักษะที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลง แสวงหาความรู้ เพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง แต่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนด้านการคิดเป็น ทำเป็นยังมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับไม่พึงพอใจ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 จึงจัดทำโครงการวิจัยและพัฒนาชุดฝึกอบรมเพื่อส่งเสริมการสอนคิดของครูผู้สอน ระดับประถมศึกษา ในสังกัดขึ้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสภาพ ปัญหา และความต้องการส่งเสริมการสอนคิด ของครูผู้สอน ระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1
2. เพื่อสร้างและพัฒนาชุดฝึกอบรมเพื่อส่งเสริมการสอนคิด ของครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับประถมศึกษา
3. เพื่อทดลองและประเมินผลการใช้ชุดฝึกอบรมเพื่อส่งเสริมการสอนคิด ของครูผู้สอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับประถมศึกษา
4. เพื่อศึกษาผลการนำชุดฝึกอบรมเพื่อส่งเสริมการสอนคิดไปใช้

เป้าหมาย

1. เป้าหมายเชิงปริมาณ
 - นวัตกรรมส่งเสริมการสอนคิด คือชุดฝึกอบรมเพื่อส่งเสริมการสอนคิด ของครูผู้สอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับประถมศึกษา จำนวน 1 ชุด
 - วิธีการส่งเสริมการสอนคิดของครูผู้สอน
 - ครูผู้สอนได้รับการส่งเสริมและพัฒนาด้านการสอนคิด
2. เป้าหมายเชิงคุณภาพ
 - ครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะการคิด
 - ครูผู้สอนมีความสามารถด้านการสอนคิด
 - ผู้เรียนมีทักษะการคิดสูงขึ้น และเป็นพื้นฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระอื่นส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

ขอบเขตการดำเนินงาน

1. สร้างและพัฒนาชุดฝึกอบรมเพื่อส่งเสริมการสอนคิดของครูผู้สอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1
2. ส่งเสริมการสอนคิดของครูผู้สอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 โดยใช้ชุดฝึกอบรมฯ
3. พัฒนาทักษะการคิดของนักเรียนให้สูงขึ้น

ระยะเวลาการดำเนินงาน

ปีการศึกษา 2553-2555

บทบาทของผู้เข้ารับการส่งเสริมและพัฒนา

1. เข้ารับการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ 2 วัน และฝึกปฏิบัติตามกิจกรรมที่กำหนด
2. ทดสอบความรู้ก่อนและหลังการใช้ชุดฝึกอบรมฯ
3. ศึกษาเอกสารเสริมความรู้ “ชุดฝึกอบรมเพื่อส่งเสริมการสอนคิด” ทั้ง 6 เล่ม
4. นำความรู้ความเข้าใจที่ได้รับไปใช้เป็นแนวทางการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการคิด
5. จัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดที่สอดคล้องกับหลักสูตรสาระการเรียนรู้ที่สอน
6. ศึกษาชุดฝึกอบรมฯ เพื่อเพิ่มความสามารถด้านสอนสู่ครูมืออาชีพ
7. แลกเปลี่ยนประสบการณ์และเรียนรู้ร่วมกันด้านการสอนคิด
8. ประเมินทักษะการคิดของผู้เรียน
9. นำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาการสอนคิด และพัฒนาผู้เรียน

สื่อที่ใช้ในการส่งเสริม

1. ชุดฝึกอบรมเพื่อส่งเสริมการสอนคิด จำนวน 6 เล่ม ดังนี้
 - เล่มที่ 1 คู่มือการส่งเสริมการสอนคิด
 - เล่มที่ 2 ทักษะการคิด
 - เล่มที่ 3 สอนอย่างไรให้คิดเป็น
 - เล่มที่ 4 จากหลักสูตรสู่แผนการสอน
 - เล่มที่ 5 วัดและประเมินทักษะการคิดอย่างไร
 - เล่มที่ 6 แบบฝึกเสริมทักษะการคิด
2. Power point ประกอบการบรรยายตามกิจกรรมฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ
3. ใบงานกิจกรรม
 - 3.1 การวิเคราะห์มาตรฐาน/ตัวชี้วัด ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551
 - 3.2 การวิเคราะห์มาตรฐาน/ตัวชี้วัด กับสมรรถนะความสามารถด้านการคิด
 - 3.3 การออกแบบหน่วยการเรียนรู้
 - 3.4 การจัดทำแผนการเรียนรู้
 - 3.5 การสร้างเครื่องมือวัดและประเมินทักษะการคิด
 - 3.6 การกำหนดเกณฑ์การประเมินทักษะการคิด (Rubric Scroe)
4. เครื่องมือในการประเมินผลลัพธ์ของการส่งเสริม ได้แก่
 - 4.1 แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการสอนคิดของครูผู้สอน
 - 4.2 แบบทดสอบระหว่างศึกษาชุดฝึกอบรมฯ
 - 4.3 แบบทดสอบหลังศึกษาชุดฝึกอบรมฯ
 - 4.4 แบบประเมินความสามารถด้านการสอนคิดของครูผู้สอน
 - 4.5 แบบทดสอบทักษะการคิดของผู้เรียน
 - 4.6 แบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อชุดฝึกอบรมฯ

ขั้นตอนการส่งเสริมการสอนคิด

ขั้นการส่งเสริมการสอนคิด ดำเนินการ 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 Training คือ การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ เพื่อชี้แจงวิธีการใช้ชุดฝึกอบรมฯ และ โดยการศึกษาชุดฝึกอบรมฯ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน สาธิตการสอนคิด ระยะเวลาการฝึกอบรม 2 วัน การฝึกอบรมครั้งนี้มีหลักสูตร และกิจกรรมสำคัญ ดังนี้

กิจกรรม	เนื้อหา	รูปแบบ	เวลา	สื่อประกอบ
1	การส่งเสริมการสอนคิด และทักษะการคิด ตาม หลักสูตรฯ ระดับประถมศึกษา	บรรยาย	105 นาที	- ชุดฝึกฯ เล่มที่ 1 - ใบกิจกรรม - Power point
2	สอนอย่างไรให้คิดเป็น จากหลักสูตรสู่การสอนคิด	บรรยายและ ฝึกปฏิบัติ	90 นาที	- ชุดฝึกฯ เล่มที่ 2,3 - ใบกิจกรรม - Power point
3	การออกแบบการจัดการ เรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะ การคิด และการจัดกิจกรรม ฝึกทักษะการคิด	บรรยายและ ฝึกปฏิบัติ	105 นาที	- Power point - ชุดฝึกฯ เล่มที่ 4,6
4	การวัดและประเมิน ทักษะการคิด	ฝึกปฏิบัติ งานกลุ่ม	210 นาที	- ชุดฝึกฯ เล่ม 5,6 - ใบกิจกรรม
5	สาธิตการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ที่พัฒนา ทักษะการคิด	ฝึกปฏิบัติ งานกลุ่ม	135 นาที	- เอกสารประกอบ กิจกรรม
6	การอภิปรายสรุปองค์ ความรู้ร่วมกัน	ฝึกปฏิบัติ	60 นาที	เอกสารประกอบ การอบรม
รวมเวลา		705 นาที หรือ 11.55 ชั่วโมง		

มอบชุดฝึกอบรมฯ ให้ครูนำไปใช้ศึกษาและใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนา
การสอนคิดของตน และพัฒนาทักษะการคิดให้กับผู้เรียนต่อไป

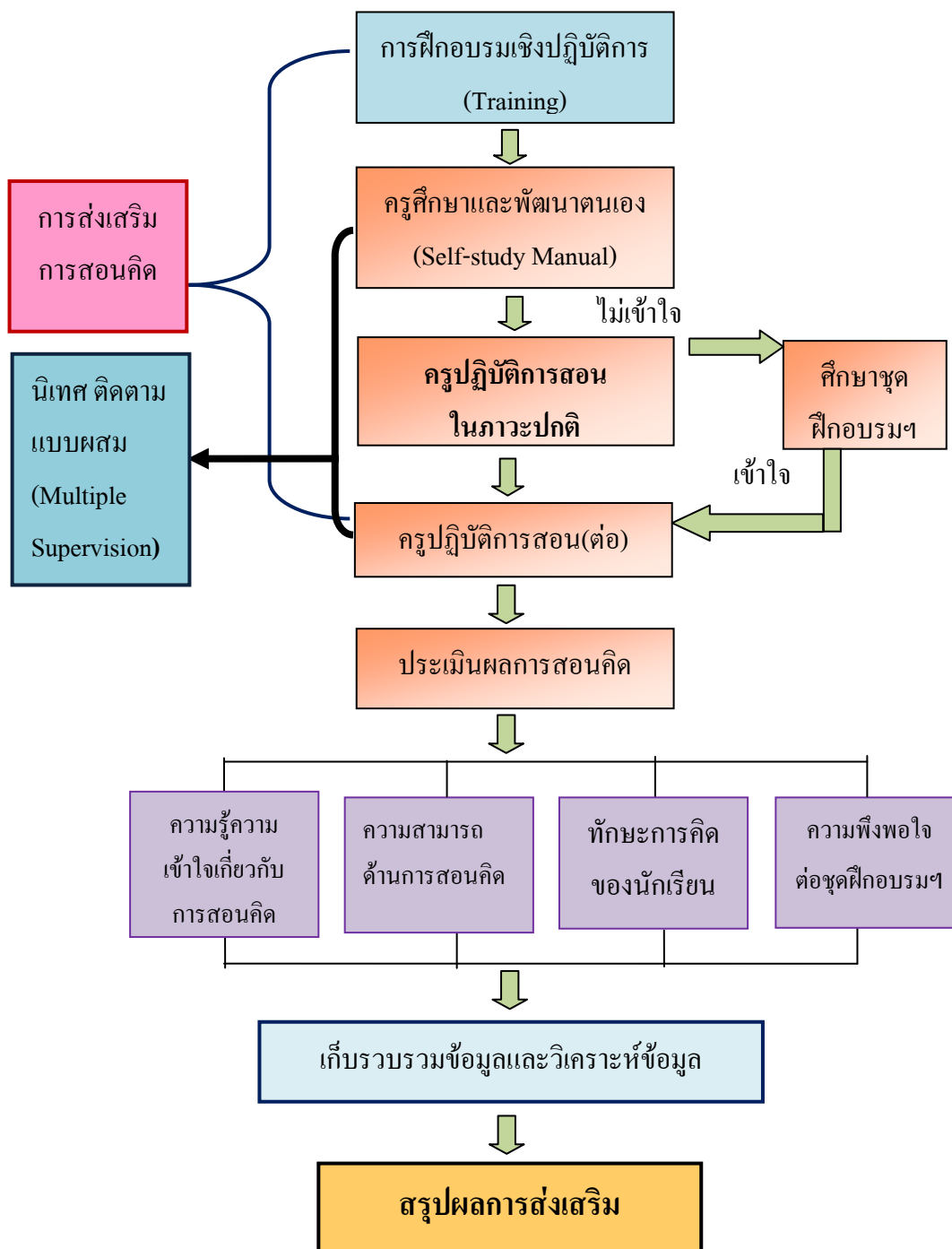
ขั้นที่ 2 Self-study Manual คือ การศึกษาและพัฒนาตนเอง เป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่ม
โดยศึกษาจากชุดฝึกอบรมฯ เพื่อปรับปรุงการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิด

ขั้นที่ 3 Multiple Supervision คือ วิธีการนิเทศแบบผสม ได้แก่

1. การนิเทศแบบเยี่ยมชมเขียน ให้คำปรึกษา แนะนำ ส่งเสริมด้านการสอนคิด
2. การนิเทศทางไกลด้วยเอกสาร โทรศัพท์ และการนิเทศด้วยระบบสื่อสาร
อิเล็กทรอนิกส์ (e-Supervision หรือ m-Supervision)

ขั้นตอนการส่งเสริมการสอนคิด ของครูผู้สอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับประถมศึกษา สามารถสรุปเป็นแผนภาพได้ ดังแผนภาพที่ 1

หน่วยที่ 2

รายละเอียดของการฝึกอบรมฯ

การส่งเสริมการสอนคิดของครูผู้สอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 เป็นการส่งเสริมสนับสนุน เพิ่มพูนความรู้ ความสามารถและทักษะในด้านการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการคิด โดยใช้ชุดฝึกอบรมฯ เป็นหลัก ซึ่งมี โครงสร้างและมีรายละเอียดดังนี้

โครงสร้างของชุดฝึกอบรมฯ

เล่มที่ 1 คู่มือการส่งเสริมการสอนคิด มีเนื้อหาประกอบด้วย

- หลักการเหตุผล หลักการแนวคิดเกี่ยวกับทักษะการคิด ขั้นตอนการส่งเสริม การสอนคิด และเครื่องมือที่ใช้ในการส่งเสริม

เล่มที่ 2 ทักษะการคิด เนื้อหาสาระประกอบด้วย

- ความหมาย องค์ประกอบ และประเภทของทักษะการคิดที่สอดคล้องกับมาตรฐาน และตัวชี้วัดตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551

เล่มที่ 3 สอนอย่างไรให้คิดเป็น เนื้อหาสาระประกอบด้วย

- เทคนิควิธีการและแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิด

เล่มที่ 4 จากหลักสูตรสู่แผนการสอน เนื้อหาสาระประกอบด้วย

- การวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด การจัดทำหน่วยการเรียนรู้ การออกแบบการเรียนรู้ และตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาทักษะการคิด

เล่มที่ 5 วัดและประเมินทักษะการคิดอย่างไร เนื้อหาสาระประกอบด้วย

- หลักการ วิธีการวัดและประเมินทักษะการคิด พร้อมตัวอย่าง

เล่มที่ 6 แบบเสริมทักษะการคิด ประกอบด้วย

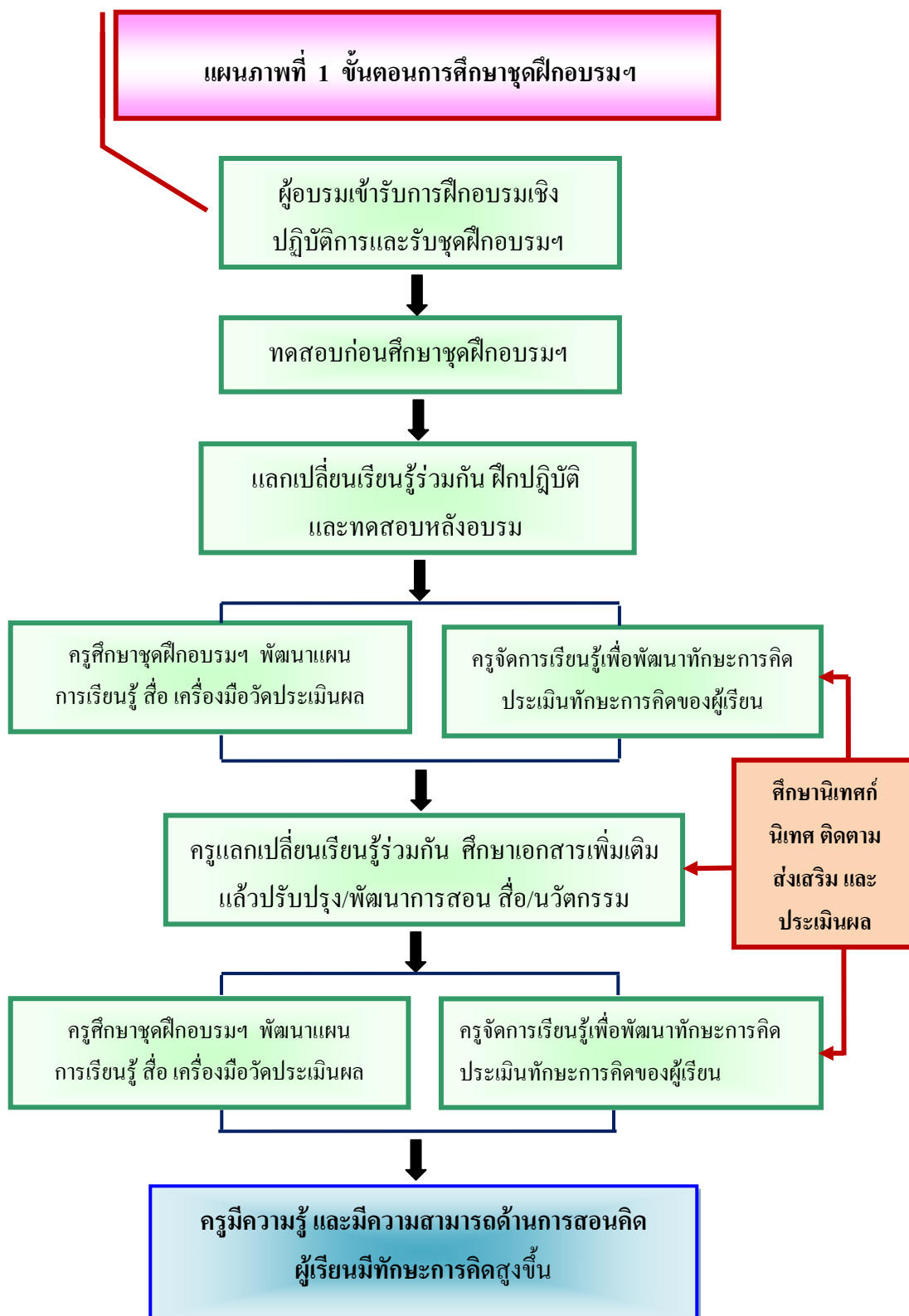
- กิจกรรมการเสริมทักษะการคิด ระดับประถมศึกษาปีที่ 1-3
- แบบฝึกทักษะการคิด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับประถมศึกษาปีที่ 1 - 3

ขั้นตอนการศึกษาชุดฝึกอบรมฯ

การศึกษาชุดฝึกอบรมฯ ผู้อบรมควรดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ตรวจสอบเอกสารชุดฝึกอบรมฯ ให้ครบถ้วน ซึ่งมีจำนวน 6 เล่ม
2. ก่อนศึกษาชุดฝึกอบรมฯ ขอให้ผู้อบรมประเมินตนเองด้วยแบบสอบก่อนศึกษา (Pre-test) เพื่อวัดความรู้พื้นฐานความรู้ของท่าน
3. ศึกษาบทเรียนแต่ละบทของแต่ละเล่มอย่างตั้งใจและละเอียดทุกขั้นตอน แล้วทำกิจกรรมท้ายบททุกกิจกรรมเพื่อทบทวนความรู้ความเข้าใจ
4. เมื่อศึกษาเนื้อหาจบแล้ว ให้ประเมินตนเองหลังศึกษา (Post-test) เพื่อเป็นการตรวจสอบความก้าวหน้าของของท่าน ถ้าได้คะแนนไม่ถึงร้อยละ 80 ขอให้กลับไปทบทวนความรู้เพิ่มเติมแล้วทดสอบอีกครั้งจนกว่าจะได้คะแนนไม่ต่ำกว่า ร้อยละ 80 จึงผ่านเกณฑ์การประเมิน
5. นำความรู้ ความเข้าใจที่ได้รับจากการศึกษาชุดฝึกอบรมฯ ไปพัฒนาหน่วยการเรียนรู้และแผนจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาทักษะการคิด สร้างสื่อนวัตกรรม และเครื่องมือวัดประเมินทักษะการคิด
6. จัดทำกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาทักษะการคิด ประเมินตนเอง ประเมินความสามารถในด้านการคิดของผู้เรียนก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน
7. แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันระหว่างผู้อบรม โดยการจัดการความรู้ (KM) ด้วยวิธีการที่เหมาะสมเป็นระยะๆ เช่น การพบปะกันในกลุ่มย่อยหรือทาง web side
8. ปรับปรุงวิธีจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาทักษะการคิด ประเมินการเรียนรู้และความสามารถด้านการคิดของผู้เรียนหลังเรียน
9. เมื่อศึกษาชุดฝึกอบรมฯ ครบทุกเล่ม ผู้อบรมประเมินความพึงพอใจที่มีต่อชุดฝึกอบรมฯ เพื่อผู้เขียนนำข้อมูลไปพัฒนาชุดฝึกอบรมฯ ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น
10. ผู้วิจัยและคณะศึกษานิเทศก์ดำเนินการนิเทศ ติดตาม ให้คำปรึกษาแนะนำวิธีการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดอย่างต่อเนื่อง
11. ผู้ศึกษาพัฒนาเทคนิคการสอนของตนเองสู่ครูมืออาชีพ

จากขั้นตอนการศึกษาชุดฝึกอบรมฯ สามารถสรุปได้ดังแผนภาพที่ 2 ดังนี้

เงื่อนไขความสำเร็จของการพัฒนาการสอนคิดของครูผู้สอน

การส่งเสริมการสอนคิดของครูผู้สอน จะประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใด มีเงื่อนไขความสำเร็จสรุปได้ 6 ประการดังนี้

1. ผู้อบรมทุกคนต้องเปิดใจ ตั้งใจ ระวัง เรียนรู้ แลกเปลี่ยนประสบการณ์ และลงมือฝึกปฏิบัติในทุกกิจกรรมตาม โครงสร้างหลักสูตรการฝึกอบรม
2. กิจกรรมการฝึกอบรมต้องการส่งเสริมให้มีสัมพันธภาพที่ดีระหว่างวิทยากร และผู้อบรม เพื่อนที่เข้ารับการฝึกอบรมด้วยกัน และสร้างบรรยากาศของกิจกรรมการพัฒนา ที่มีเหตุผลในการอภิปราย ระวังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน
3. วิทยากรต้องสนับสนุน กระตุ้น ช่วยเหลือให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเกิดการเรียนรู้ สร้างและสรุปองค์ความรู้ร่วมกัน
4. ผู้อบรมต้องศึกษาชุดฝึกอบรมฯ ครบทุกเนื้อหาและทำกิจกรรมที่กำหนดทุกครั้ง เพื่อให้ผู้อบรมได้เรียนรู้และฝึกปฏิบัติให้เข้าใจอย่างชัดเจน
5. เนื่องจากระยะเวลาในการฝึกอบรมตลอดหลักสูตรจะต้องใช้เวลาในการพัฒนาเป็นระยะ ๆ อย่างต่อเนื่อง ผู้อบรมควรต้องมีความเพียรพยายามศึกษาทำความเข้าใจในเนื้อหา กิจกรรมและนำไปสู่การปฏิบัติการสอนในภาวะปกติ หากมีปัญหาควรแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันระหว่างผู้อบรม และวิทยากร
6. ควรใช้ชุดฝึกอบรมฯ เป็นสื่อในการศึกษาทำความเข้าใจทุกครั้งที่เกิดความไม่ชัดเจนในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หากศึกษาแล้วยังไม่ชัดเจนควรรับการนิเทศ แนะนำปรึกษา (Coaching) จากเพื่อนที่เข้าร่วมกิจกรรม หรือศึกษานิเทศก์ที่รับผิดชอบตามความเหมาะสมกับช่วงเวลาและวิธีการนิเทศที่กำหนดร่วมกัน

 ขั้นตอนการประเมินความสามารถด้านการสอนคิด

การส่งเสริมการสอนคิดของครูผู้สอน กำหนดให้ผู้อบรมนำองค์ความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ในระยะเวลา 1 ภาคเรียน โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 จะทำการประเมินด้านการสอนคิดของครูผู้สอน โดยประเมินเป็นระยะๆ ตามขั้นตอนการพัฒนา ดังนี้

ระยะที่ 1 ประเมินก่อนและหลังการพัฒนา คือการฝึกอบรม (Training) ทำการศึกษาชุดฝึกอบรมฯ คือวันแรก ของการเข้ารับการฝึกอบรมด้วยแบบทดสอบก่อนและหลังการฝึกอบรม

ระยะที่ 2 ประเมินระหว่างปฏิบัติการสอน เมื่อครูผู้สอนศึกษาชุดฝึกอบรมฯ แล้วนำความรู้ความเข้าใจจากศึกษาไปปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดในภาวะปกติศึกษานิเทศก์นิเทศ ติดตาม ให้คำแนะนำเพื่อให้ขวัญกำลังใจ และสร้างความมั่นใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ระยะที่ 3 หลังการพัฒนา ครูผู้สอนแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน ศึกษานิเทศก์และผู้บริหารโรงเรียนนิเทศ ซึ่งนะ ครูผู้สอนปรับปรุงและพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดครบ 1 ภาคเรียน โดยประเมินผลลัพธ์ที่ได้จากการส่งเสริมการสอนคิด ดังที่กล่าวไปแล้ว

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินความสามารถด้านการสอนคิด

ฉบับที่ 1

แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการสอนคิดของครูผู้สอน
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับประถมศึกษา ก่อนและหลังการใช้ชุดฝึกอบรมฯ

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบนี้เป็นแบบทดสอบความรู้ความเข้าใจของครูผู้สอนก่อนและหลังการศึกษาชุดฝึกอบรมฯ มีจำนวน 30 ข้อ ข้อละ 1 คะแนน ใช้เวลา 60 นาที
2. จงกาเครื่องหมายกากบาท X ทับตัวอักษร ก ข ค หรือ ง หน้าข้อที่เห็นว่าถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

.....

1. ข้อใดเป็นความหมายของการคิด

ก. การแสดงออกของพฤติกรรม	ข. ความสามารถของสมองซีกซ้าย
ค. กระบวนการทำงานของสมอง	ง. การขยายความและการสรุปความ
2. ทักษะการสังเกตเป็นทักษะการคิดระดับใด

ก. ทักษะการคิดขั้นพื้นฐาน	ข. ทักษะการคิดที่เป็นแกน
ค. ทักษะการคิดขั้นสูง	ง. ทักษะการสื่อสาร
3. การคิดทำนองสิ่งต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต เป็นทักษะการคิดระดับใด

ก. ทักษะการคิดขั้นพื้นฐาน	ข. ทักษะการคิดที่เป็นแกน
ค. ทักษะการคิดขั้นสูง	ง. ทักษะการสื่อสาร
4. ความสามารถในการนำความรู้ที่เกิดขึ้นซ้ำๆ ที่เป็นหลักการ กฎ หรือทฤษฎีไปคาดคะเนคำตอบ เป็นทักษะการคิดแบบใด

ก. ทักษะการทำให้กระจ่าง	ข. ทักษะการพยากรณ์
ค. ทักษะการนำความรู้ไปใช้	ง. ทักษะการประยุกต์ใช้
5. การคิดที่ผ่านการประเมินอย่างรอบครอบ มีเหตุผลเชื่อถือได้ เป็นกระบวนการคิดข้อใด

ก. กระบวนการคิดแก้ปัญหา	ข. กระบวนการคิดตัดสินใจ
ค. กระบวนการคิดริเริ่มสร้างสรรค์	ง. กระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

6. การสร้างแรงเสริมให้กับผู้เรียนทุกครั้งและผู้เรียนตอบคำถาม มีความสำคัญอย่างไร
 ก. กระตุ้นให้คิดมาก ๆ ข. การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
ค. การสร้างบรรยากาศในการคิด ง. การสร้างความสัมพันธ์ที่ดี
7. การจับใจความสำคัญของเรื่องที่ต้องการสรุปแล้วนำมาเรียบเรียงให้กระชับ เป็นทักษะใด
 ก. ทักษะการเชื่อมโยง ข. ทักษะจัดหมวดหมู่
ค. ทักษะการสรุปย่อ ง. ทักษะการทำความเข้าใจ
8. การคิดที่ทำให้ได้ความคิดที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม และเป็นประโยชน์ระยะยาว เป็นลักษณะการคิดใด
 ก. คิดหลากหลาย ข. คิดละเอียด
ค. คิดถูกทาง ง. คิดไกล
9. กระบวนการคิดชนิดใดที่มีการลำดับขั้นตอนชัดเจน
ก. การคิดแก้ปัญหา ข. การคิดวิเคราะห์
 ค. การคิดสร้างสรรค์ ง. การคิดอย่างมีวิจารณญาณ
10. การเรียนรู้ เรื่อง”สาเหตุของการเกิดภาวะโลกร้อน” ควรใช้ผังโนทัศน์แบบใด
 ก. แบบขั้นบันได **ข. แบบผังความคิด**
 ค. แบบแสดงความสัมพันธ์ ง. แบบวงจรหรือวัฏจักร
11. กิจกรรมการเรียนรู้ที่ครูให้นักเรียนฟังเพลง แล้วแยกแยะข้อมูลพร้อมทั้งสรุปข้อคิดที่ได้จากเพลงเป็นกิจกรรมการฝึกทักษะอะไร
ก. ทักษะการคิดวิเคราะห์ ข. ทักษะการคิดสังเคราะห์
 ค. ทักษะการคิดเชิงเหตุผล ง. ทักษะการคิดแก้ปัญหา
12. “สามารถวิเคราะห์ข้อมูลและเลือกข้อมูลที่จะนำไปใช้ในการคิดได้” เป็นพฤติกรรมบ่งชี้ของการคิดประเภทใด
 ก. คำถามการคิดวิเคราะห์ ข. คำถามการคิดสังเคราะห์
 ค. คำถามการคิดแก้ปัญหา **ง. คำถามการคิดอย่างมีวิจารณญาณ**
13. “ในภาพนั้นประกอบด้วยสิ่งใดบ้าง” คำถามนี้เป็นคำถามที่พัฒนาทักษะใด
ก. ทักษะการสำรวจ ข. ทักษะการประเมินค่า
 ค. ทักษะการตีความ ง. ทักษะการสังเคราะห์

14. “สามารถใช้หลักเหตุผลในการพิจารณาทางเลือก/ลงความเห็นได้” เป็นตัวบ่งชี้ของการคิดประเภทใด
- ก. การคิดวิเคราะห์ **ข. การคิดวิจารณ์**
- ค. การคิดสร้างสรรค์ **ง. การคิดแก้ปัญหา**
15. ข้อใดเป็นคำถามแบบหมวดสี่แดง ตามทฤษฎี หมวด 6 ใบของ Edward de Bono
- ก. ฉันคิดว่างานของฉันต้องไม่สำเร็จใช่ไหม **ข. เรื่องนี้มีจุดอ่อนอยู่ตรงไหน**
- ค. ข้อดีของการเลี้ยงปลาสวยงามคืออะไร** **ง. นอกจากวิธีนี้แล้วสามารถใช้วิธีใดอีก**
16. การเรียงลำดับวงจรชีวิตมนุษย์จากเด็กไปหาแก่ ควรใช้ผังมโนทัศน์แบบใด
- ก. แบบวงจรวัฏจักร **ข. แบบขั้นบันได**
- ค. แบบเปรียบเทียบเรียงลำดับ **ง. แบบจำแนกรายละเอียด**
17. ถ้าคุณครูต้องการสอนให้นักเรียนทุกคนแสดงความคิดเห็นที่หลากหลายใช้ปัญญาในการคิดหาเหตุผล ควรจัดการเรียนรู้แบบใด
- ก. แบบสาธิต **ข. แบบสืบค้น**
- ค. แบบอภิปราย **ง. แบบกรณีศึกษา**
18. ข้อใดเป็นคำถามที่พัฒนาการคิดสร้างสรรค์
- ก. นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้เรื่องใด **ข. หลังจากฝนตกอะไรจะเกิดขึ้น**
- ค. เครื่องบินสร้างจากวัสดุอะไรบ้าง **ง. ถ้าไม่มียางลบนักเรียนจะอย่างไร**

ให้คุณครูอ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถาม ข้อ 19 -21

กระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน	
ขั้นที่ 1	นักเรียนเสนอปัญหา
ขั้นที่ 2	ระดมความคิดเกี่ยวกับปัญหา ระบุปัญหาให้ชัดเจน
ขั้นที่ 3	เสนอปัญหาหรือประเด็นที่ต้องการเรียนรู้
ขั้นที่ 4	จัดลำดับความสำคัญของประเด็นที่ศึกษา
ขั้นที่ 5	สรุปความรู้ เชื่อมโยงความคิดใหม่กับความคิดเห็น

19. กระบวนการเรียนรู้ดังกล่าวเป็นกระบวนการเรียนรู้แบบใด
ก. แบบ PBL	ข. แบบแก้ปัญหา
ค. แบบอภิปราย	ง. แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน
20. ในขั้นตอนกระบวนการเรียนรู้ดังกล่าวครูควรแสดงบทบาทอย่างไร
-	
--
ก. ครูเป็นผู้บรรยายเนื้อหาและแนะวิธีการแก้ปัญหา
ข. แบ่งนักเรียนเป็นผู้ฟังผู้ปฏิบัติโดยครูเป็นผู้ชี้แนะ
ค. ครูเป็นผู้แนะนำให้การสนับสนุนการคิดของนักเรียน
ง. ครูเป็นที่ปรึกษาและสรุปองค์ความรู้ให้
21. ในขั้นตอนการเรียนรู้ทั้ง 5 ขั้น สามารถสรุปได้อย่างไร
ก. การเรียนรู้ต้องเริ่มต้นที่ปัญหา
ข. การเรียนรู้ต้องมีการอภิปราย
ค. ความรู้จะเกิดขึ้นได้ต้องได้รับการแนะนำจากครู
ง. ความรู้ใหม่จะเกิดขึ้นได้ต้องเรียนรู้ด้วยตนเอง
22. การวัดและประเมินผลตามหลักสูตรแกนกลางฯ ระดับใดที่เป็นทั้งทางการและไม่เป็นทางการ
ก. ระดับชั้นเรียน	ข. ระดับสถานศึกษา
ค. ระดับเขตพื้นที่การศึกษา	ง. ระดับชาติ
23. การประเมินความสามารถในการตั้งคำถาม ตอบคำถามเชิงเหตุผล เป็นการประเมินทักษะใด
ก. ทักษะการสื่อสาร	ข. ทักษะการให้เหตุผล
ค. ทักษะการเชื่อมโยงความรู้	ง. ทักษะความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
24. การใช้ความรู้เชิงมโนทัศน์ เพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ เป็นทักษะใด
ก. ทักษะการเชื่อมโยงความรู้	ข. ทักษะการประยุกต์ใช้ความรู้
ค. ทักษะการคิดริเริ่มสร้างสรรค์	ง. ทักษะเชิงมโนทัศน์และการสังเคราะห์
25. การใช้เทคโนโลยีออกแบบสิ่งประดิษฐ์ เป็นกระบวนการเรียนรู้ในทักษะใด
ก. ทักษะการคิดแก้ปัญหา	ข. ทักษะการคิดสร้างสรรค์
ค. ทักษะการนำความรู้ไปใช้	ง. ทักษะการประยุกต์ใช้
26. การประเมินที่สะท้อนให้เห็นถึงการเรียนการสอน คือข้อใด
ก. การประเมินโดยใช้แบบทดสอบ	ข. การประเมินตนเองของนักเรียน
ค. การประเมินตามสภาพจริง	ง. การประเมินชิ้นงาน

27. เครื่องมือที่เหมาะสมที่สุดในการประเมินภาคปฏิบัติ
ก. แบบจดบันทึก	ข. แบบมาตราส่วนประมาณค่า
ค. แบบทดสอบชนิดเลือกตอบ	ง. แบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถาม
28. ข้อใดไม่ใช่คุณลักษณะสำคัญของการประเมินเพิ่มสะสมงาน
ก. เป็นการบูรณาการการเรียนรู้
ข. ครูเป็นผู้กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้
ค. เป็นการประเมินที่เกิดขึ้นได้ทุกขณะ
ง. ใช้ข้อมูลที่หลากหลายเชื่อถือได้ในการตัดสินใจ
29. ในขณะที่นักเรียนกำลังประดิษฐ์สิ่งของ ชิ้นงาน ครูควรใช้วิธีการประเมินแบบใด
ก. การสังเกต	ข. การจดบันทึกผล
ค. การสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติ	ง. การสัมภาษณ์ สอบถามการปฏิบัติงาน
30. เมื่อนักเรียนนำผลงานสิ่งประดิษฐ์มาส่งครูควรใช้เครื่องมืออะไรวัดและประเมินชิ้นงาน
ก. แบบจดบันทึกการปฏิบัติงาน	ข. แบบจดบันทึกการสังเกตพฤติกรรม
ค. แบบจดบันทึกการให้คะแนน	ง. แบบสำรวจรายการปฏิบัติงาน

.....

ฉบับที่ 2

แบบประเมินความสามารถด้านการจัดการเรียนการสอนคิด ของครูผู้สอน

ชื่อครูผู้สอน..... โรงเรียน.....

ประเมินครั้งที่..... วันที่.....เดือน..... พ.ศ.....

คำชี้แจง

1. แบบประเมินฉบับนี้เป็นแบบประเมินการจัดการเรียนรู้ โดยการสังเกตการสอนและตรวจสอบเอกสารประกอบการสอน ที่เน้นการพัฒนาทักษะการคิด ตามหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
2. แบบประเมินฉบับนี้ เป็นแบบสังเกตการปฏิบัติการสอนในขณะที่ครูสอน ที่ครอบคลุมพฤติกรรม 5 ด้าน คือ การวิเคราะห์มาตรฐาน ตัวชี้วัดตามหลักสูตรฯ การออกแบบการจัดการเรียนรู้ การใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาทักษะการคิด และการวัดประเมินผลการเรียนรู้ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มีจำนวน 20 ข้อ

โดยกำหนดค่าระดับคุณภาพ 4 ระดับ ดังนี้

ระดับ 4	หมายถึง	มีการปฏิบัติได้ถูกต้องและมีคุณภาพระดับมากที่สุด
ระดับ 3	หมายถึง	มีการปฏิบัติได้ถูกต้องและมีคุณภาพระดับมาก
ระดับ 2	หมายถึง	มีการปฏิบัติได้ถูกต้องและมีคุณภาพระดับปานกลาง
ระดับ 1	หมายถึง	มีการปฏิบัติได้ถูกต้องและมีคุณภาพระดับน้อย

3. ขอให้ท่านผู้ประเมินทำเครื่องหมายถูก (✓) ลงในช่องระดับคุณภาพการปฏิบัติการสอนที่ตรงกับความคิดเห็นที่เป็นจริงที่สุด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1

ข้อ ที่	รายการประเมิน	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
การวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด						
1	มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ด้านทักษะการคิด คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เชื่อมโยงกัน อย่างเหมาะสม					
2	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอดมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด มีความเชื่อมโยงสอดคล้องกัน					
3	กำหนดสาระการเรียนรู้สอดคล้องกับสาระสำคัญและ ความคิดรวบยอด					
การออกแบบการจัดการเรียนรู้						
4	หน่วยการเรียนรู้เชื่อมโยงกันระหว่างมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สาระสำคัญความคิด รวบยอด และสาระการเรียนรู้					
5	องค์ประกอบของแผนจัดการเรียนรู้ครบถ้วนและสอดคล้องกับ มาตรฐาน/ตัวชี้วัด					
6	กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาทักษะการคิดด้วยวิธีการ ที่หลากหลาย เหมาะสมกับประเภทของการคิด					
7	เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้					
8	สื่อและแหล่งเรียนรู้สอดคล้อง กับเนื้อหาและกิจกรรม					
9	ใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้โดยคำนึงถึงความต้องการและ ความสนใจของผู้เรียน					
10	มีการประเมินการใช้สื่อ และแหล่งเรียนรู้ก่อนและหลังใช้					
11	จัดสิ่งแวดล้อม บรรยากาศที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะการคิด					
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาทักษะการคิด						
12	มีการสร้างสถานการณ์ในการเรียนรู้เพื่อฝึกให้คิดวิเคราะห์					
13	จัดกิจกรรมโดยมีการฝึกปฏิบัติเพื่อให้เกิดทักษะการคิดเสมอ					
14	กิจกรรมการเรียนรู้ที่สามารถนำผู้เรียน ไปสู่การสร้างชิ้นงาน					
15	จัดกิจกรรมการสอนเนื้อหาพร้อมกับการฝึกคิด					
16	เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นอย่างเสรี และ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันเสมอ					

ข้อ ที่	รายการประเมิน	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
	การวัดและประเมินผลการเรียนรู้					
17	มีการวัดประเมินสอดคล้องกับมาตรฐาน/ตัวชี้วัดและกิจกรรม					
18	มีเครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่หลากหลาย					
19	ประเด็นและเกณฑ์การประเมินสามารถสะท้อนทักษะการคิด					
20	นำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาผู้เรียน และพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครู					

ฉบับที่ 3

แบบประเมินทักษะการคิดของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบฉบับนี้เป็นแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก มีจำนวน 30 ข้อ ข้อละ 1 คะแนน ใช้เวลา 1.30 ชั่วโมง
2. ให้นักเรียนกาเครื่องหมายกากบาท (X) ลงในกระดาษคำตอบ ในข้อที่เห็นว่าถูกต้องที่สุด เพียงข้อเดียว
3. เมื่อนักเรียนทำเสร็จเรียบร้อยแล้วส่งกระดาษคำตอบพร้อมแบบทดสอบ ห้ามขีด เขียน หรือทำเครื่องหมายใด ๆ ลงในแบบทดสอบเด็ดขาด

ตัวอย่าง ให้นักเรียนอ่านข้อความนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 00

แต่ทั้งคนละชั้น แม่ปิ้งก็สิ้นแล้ว

ข้อ 001 “แม่ปิ้ง” ในข้อความนี้เป็นชื่อของอะไร

- ก ร้านค้า
ข โรงแรม
ค แม่น้ำ
ง ชื่อคน

กระดาษคำตอบ

ข้อ	ก	ข	ค	ง
001			X	

แบบทดสอบ

1. ข้อใดมีพยัญชนะต้นเป็นอักษรสูงทั้งหมด

ก. ไรศกัย ไข่หัด	ข. เข้ามัด ปี่ใหม่
ค. ตีระชะ ห้องสี่ขาว	ง. สาวสวย รำพึง
 2. ข้อใดมีพยัญชนะต้นเป็นอักษรกลางทั้งหมด

ก. อดออม พุทรา	ข. ฎีกา บัวตอง
ค. แกงไก่อ ผ้าใบ	ง. ยางลบ สวดมนต์
 3. “เลือกปลาตุกทำห่อหมก” คำใดอ่านออกเสียงตัวสะกดเหมือนคำว่า หมก และ ตุก

ก. จันทร	ข. พุช
ค. สุกร	ง. เสาร์
- ข้อ 4-5 จงวิเคราะห์คำที่กำหนดให้ในข้อใดมีความสัมพันธ์เชิงเหตุผล “ประเภทส่วนย่อย : ส่วนรวม”
4. เงิน : ธนาคาร หนังสือ : ?

ก. กระเป๋า	ข. ห้องสมุด
ค. นักเรียน	ง. ชั้นวาง
 5. จมูก : ร่างกาย ดอกไม้ : ?

ก. พวงมาลัย	ข. ไหว้พระ
ค. หญิงสาว	ง. แมลง
 6. หมอน ที่นอน ผ้าห่ม ผ้าปูที่นอน ที่นอน คำที่กำหนดให้นี้มีความสัมพันธ์กันอย่างไร?

ก. ทุกคนต้องใช้	ข. ทำจากพืชเหมือนกัน
ค. ทุกคนชอบใช้	ง. เป็นเครื่องใช้สำหรับนอน

อ่านข้อความ แล้วตอบคำถามข้อ 7-8

“เดือนกว่าแล้วที่ฉันนั่งๆ นอนๆ อยู่บนเตียงคนป่วย แลผมมีแว่วว่า
จะพิการเดินไม่ได้ตลอดชีวิต สาเหตุเพราะคนขับรถบัสมาขายน้ำ
ขับรถมาชนรถรับส่งนักเรียนด้านที่ฉันโดยสารมาอย่างจัง รถพังยับเยิน”

6. สาเหตุที่ทำให้ฉันกลายเป็นคนป่วย คือข้อใด
- ก. รถคว่ำ
ข. ตกรถบัส
ค. เดินข้ามถนน
ง. คนเมายาบ้าขับรถชนรถรับส่งนักเรียน
7. ข้อใดกล่าวถูกต้อง
- ก. ยาบ้าทำให้แข็งแรง
ข. ยาบ้าหาซื้อง่าย
ค. ยาบ้าเป็นยาเสพติด
ง. เมื่อป่วยต้องกินยาบ้า

อ่านข้อความที่กำหนดให้แล้วตอบคำถามข้อ 8-9

ทรงนกแขวนอยู่หน้าระเบียงบ้าน ในกรงมีนกเขาแสนสวยอยู่หนึ่งตัว มันโก่งคอ
ขันเสียงดัง ไพเราะมาก เจ้าแมวจอมชนได้ยินเสียงนกเขา เจ้าแมว.....

8. ให้นักเรียนจินตนาการว่าเหตุการณ์ต่อไปจะเป็นอย่างไร?
- ก. หงนมองแล้วเดินไป
ข. นั่งมอง แล้วคิดว่าจะทำไงดีนะ
ค. ไม่สนใจแล้วเดินผ่านไป
ง. ปีนขึ้นไปแล้วตระปรบนกเขาในกรง
9. นักเรียนจะตั้งชื่อเรื่องนี้ว่าอย่างไร?
- ก. นกเขาขันคู
ข. แมวแสนคู
ค. แมวเหมียวแสนชื่อ
ง. แมวเหมียวจอมชน

อ่านนิทานที่กำหนดให้ แล้วตอบคำถามข้อ 10-12

นกกระजิบตัวหนึ่งขาหักเพราะถูกเด็ก ๆ ในหมู่บ้านไลยงจนไม่สามารถบินได้
กล้าเด็กน้อยผู้ยากจนผ่านมาเห็นเข้าจึงเอาข้าวเปลือกที่ตนพึ่งจะนวดเสร็จ ให้กินและรักษา
บาดแผลให้ เมื่อนกกระจิบหายดี จึงบอกกับเด็กน้อยว่า “หากท่านมีเรื่องเดือดร้อนประการใด
ขอให้ร้องเรียกข้า ข้าจะมาหาทันที” แล้วนกกก็บินจากไป

ครั้นมาวันหนึ่งแม่ของกล้าเกิดป่วยหนักและไม่มีเงินไปหาหมอ กล้าจึงหมดหนทาง
ที่จะช่วยแม่ แต่ก็หวนคิดถึงคำพูดของนกกระจิบได้ กล้าจึงร้องเรียก และนกกระจิบก็มาทันที
นกกระจิบทราบเรื่องจึงออกไข่ทองคำให้กล้าถึง 5 ฟอง เพื่อไปรักษาแม่ ตั้งแต่นั้นมาฐานะทาง
บ้านของกล้าก็ดีขึ้นเรื่อยๆ จนเป็นเศรษฐีในหมู่บ้าน

- 10. ทำไมนกกระजิบถึงบินไม่ได้
 - ก. ถูกเด็กก่ฉนแกล้ง
 - ข. เหนื่อยไม่มีแรง
 - ค. ปีกหัก
 - ง. หลงทาง
- 11. จากเรื่องนกกระจิบมีนิสัยอย่างไร
 - ก. หน้าซื่อใจคด
 - ข. กลับกลอก โกหก
 - ค. กตัญญูรู้คุณ
 - ง. ทำคุณบูชาโทษ
- 12. ข้อคิดของนิทานเรื่องนี้ตรงกับสำนวนใด
 - ก. กงเวียน กำเวียน
 - ข. น้ำพึ่งเรือ เสือพึ่งป่า
 - ค. คนดีผีคุ้ม
 - ง. ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว

อ่านข้อความนี้แล้วตอบคำถาม ข้อ 13 – 14

ฝนเม็ดเม็ดฝน	น้ำล้นล้นน้ำ
ย่ำเดินเดินย่ำ	โคลนดำดำโคลน
ไม้ต้นต้นไม้	โพ้นไกลไกลโพ้น
โอนเอนเอนโอน	ล้มโค่นโค่นล้ม

- 13. เมื่ออ่านบทร้อยกรองนี้แล้วนักเรียนรู้สึกอย่างไร
 - ก. ไม่รู้สึกเลย
 - ข. หनावเย็น
 - ค. ร่างกายเป็ยกปอน
 - ง. เป็ยก เดินลำบาก นำกลั่ว
- 14. ในบทร้อยกรองนี้กล่าวถึงเหตุการณ์อะไรบ้าง
 - ก. ความลำบาก
 - ข. การเดินทาง
 - ค. ฝนตกหนักลมแรง
 - ง. ฝนตกและฟ้ามีด
- 15. สำนวนในข้อใดเป็นสิ่งที่ควรกระทำ
 - ก. เอามือซุกหีบ
 - ข. หาหาใส่หัว
 - ค. เก็บเบี้ยใต้ถุนร้าน
 - ง. แกวงเท้าหาเสี้ยน
- 16. สำนวนในข้อใดเกี่ยวข้องกับการพูด
 - ก. น้ำขึ้นให้รีบตัก
 - ข. น้ำนิ่งไหลลึก
 - ค. น้ำลดตอผุด
 - ง. น้ำท่วมทุ่ง ผักบุ้งโหรงเหรง

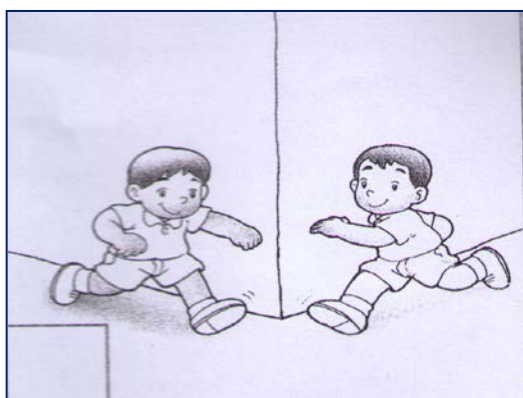
“โบราณว่าน้ำพึ่งเรือเสื่อพึ่งป่า
ไม่มีใครจะอยู่เพียงผู้เดียว

นกพึ่งฟ้าปลาพึ่งหนองคอยข้องเกี่ยว
ต้องยึดเหนี่ยวพึ่งพาอาศัยกัน”

17. บทประพันธ์นี้สอนในเรื่องใด

- ก. ให้พึ่งตนเอง
ข. ให้ช่วยเหลือตนเอง
ค. ให้อยู่อย่างมีศักดิ์ศรี
ง. ให้มีน้ำใจไมตรีต่อกัน

ดูภาพนี้แล้วตอบคำถามข้อ 17-18

18. นักเรียนคิดว่าต่อไปจะเกิดเหตุการณ์อย่างไร?

- ก. เด็กสองคนต้องจ๊ะเอ๋กันแน่
ข. เด็กสองคนจะกอดกัน
ค. เด็กสองคนจะต้องทะเลาะกัน
ง. เด็กสองคนจะต้องชนกัน

19. ส่วนวนในข้อใดเป็นสิ่งที่ควรกระทำ

- ข. เอามือชุกหีบ
ค. เก็บเบี้ยใต้ถุนร้าน
ข. หาหาใส่หัว
ง. แกว่งเท้าหาเสี้ยน

20. “เพราะปากเพียรชอบที่มีกำลัง เป็นที่ตั้งตนรอดตลอดอายุ” การกระทำของใครสอดคล้องกับคำว่า “ปากเพียร”

- ก. ตูนคูโทรทัศน์เป็นประจำ
ข. ต่ายพุดโทรศัพท์กับเพื่อน
ค. ตอนนั่งอ่านหนังสือการ์ตูนจนหลับไป
ง. ต้อดทำรายงานที่ครูมอบหมายอย่างไม่ย่อท้อ

21. “ดาวประกายพรึกหรือดาวรุ่ง เป็นดวงดาวที่สว่างสุกใสที่สุดในท้องฟ้ายามราตรี
ซึ่งเราจะมองเห็นได้ทางทิศตะวันออกยามรุ่ง”
ก. ดาวประกายพรึก	ข. ดาวที่สว่างสุกใส
ค. ท้องฟ้ายามค่ำคืน	ง. ท้องฟ้าทางทิศตะวันออก
22. เมื่อนักเรียนไปร่วมงานศพของเพื่อน นักเรียนควรพูดแสดงความเสียใจตามข้อใด
จึงจะเหมาะสม
- ก. เสียใจด้วยนะ ทำให้เข้มแข็งไว้**
ข. เสียใจด้วยนะ เกรงกรรมของเธอจริงๆ	
ค. เสียใจด้วยนะ ถึงอย่างไรพ่อแม่เธอก็ตายไปแล้วเสียใจด้วยนะ	
ง. ถึงอย่างไรพ่อแม่เธอก็ไม่ฟื้นมาแน่	
23. ส่วนไหนในข้อใดมีความหมายเกี่ยวกับความพยายาม
ก. จับปลาสองมือ	ข. ฝนทั่งให้เป็นเข็ม
ค. งมเข็มในมหาสมุทร	ง. ซ้ำๆ ได้พริ้วเล่มงาม

อ่านข้อความนี้แล้วตอบคำถามข้อ 23-24

ปออยากได้คะแนนดี ๆ จึงสวดมนต์อธิษฐานขอให้ทำข้อสอบได้
แต่ปอยังไม่ได้ทบทวนบทเรียนเลย เขาจึงได้คะแนนน้อย ต่อมาเขาตั้งใจ
ทบทวนบทเรียน ถามคุณครูเมื่อไม่เข้าใจเขาจึงสอบได้คะแนนดีขึ้น

24. เรื่องของปอให้ข้อคิดในเรื่องใด
ก. การมีสมาธิ	ข. ความอดทน
ค. ขยันหมั่นเพียร	ง. ความรอบคอบ
25. ถ้านักเรียนไม่เข้าใจบทเรียนนักเรียนจะปฏิบัติตนแบบปอ ในข้อใด
ก. สวดมนต์อธิษฐานขอพรพระ	ข. นั่งสมาธิทุกวันเพื่อให้จำแม่น
ค. ถามคุณครู	ง. ถามผู้ปกครอง

อ่านข้อความนี้แล้วตอบคำถามข้อ 26-28

บ้านใดไม่มีหนังสือ	บ้านนั้นก็คือบ้านป่า
เพราะเหตุปวงชนเกิดมา	ย่อมใฝ่วิชาทั่วกัน
หนังสือคือบานหน้าต่าง	ยามเปิดสว่างพร้อมสรรพ
วิชาเปรียบแสงสุริยจันทร์	สาดส่องนิรันดรวันคืน
(แหลม ตะลุมพุก)	

26. ผู้เขียนต้องการให้ข้อคิดอะไร
- ก. วิชาความรู้มีประโยชน์อย่างยิ่ง ข. วัฒนธรรมประเพณี
- ข. การสร้างบ้าน ง. กลางคืน-กลางวัน
27. เพราะเหตุใดจึงเปรียบเทียบหนังสือเป็นบานหน้าต่าง
- ก. เพราะมีรูปร่างลักษณะเป็นสี่เหลี่ยมเหมือนกัน
- ข. เพราะหน้าต่างมีความแข็งแรงทนทาน การอ่านหนังสือก็ทำให้คนเราแข็งแรง
- ค. เพราะเราสามารถเปิดหน้าต่างเพื่อรับแสงสว่าง เหมือนกับอ่านหนังสือที่เปิดโลกแห่งความรู้
- ง. เพราะหน้าต่างเป็นส่วนประกอบหนึ่งของบ้าน เหมือนกับหนังสือก็เป็นส่วนหนึ่งของคนเรา
28. “วิชาเปรียบแสงสุริยจันทร์ สาดส่องนิรันดรวันคืน” ข้อความนี้หมายถึงข้อใด
- ก. มีวิชาเหมือนมีทรัพย์อยู่นับแสน
- ข. มีวิชาชีวิตย่อมจะมีแสงสว่างไสว
- ค. วิชาให้ความรู้ มีคุณค่าเปรียบแสงอาทิตย์และแสงจันทร์
- ง. วิชามีคุณค่าแก่ชีวิต เปรียบเหมือนแสงอาทิตย์และแสงจันทร์ที่ให้แสงสว่าง

อ่านข้อความ แล้วตอบคำถามข้อ 29-30

“เดือนกว่าแล้วที่ฉันนั่งๆ นอนๆ อยู่บนเตียงคนป่วย แลผมมีแว่วว่า
จะพิการเดินไม่ได้ตลอดชีวิต สาเหตุเพราะคนขับรถบัสเมยาบ้า
ขับรถมาชนรถรับส่งนักเรียนด้านที่ฉันโดยสารมาอย่างจัง รถพังยับเยิน”

29. สาเหตุที่ทำให้ฉันกลายเป็นคนป่วย คือข้อใด
ก. รถคว่ำ	ข. ตกรถบัส
ค. เดินข้ามถนน	ง. คนเมยาบ้าขับรถชนรถรับส่งนักเรียน
30. ข้อใดกล่าวถูกต้อง
ก. ยาบ้าทำให้แข็งแรง	ข. ยาบ้าหาซื้อง่าย
ค. ยาบ้าเป็นยาเสพติด	ง. เมื่อป่วยต้องกินยาบ้า

.....

ฉบับที่ 4

แบบประเมินความพึงพอใจของครูผู้สอนที่มีต่อชุดฝึกอบรม
เพื่อส่งเสริมการสอนคิด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับประถมศึกษา

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบความพึงพอใจของครูผู้สอนที่มีต่อชุดฝึกอบรมฯ
2. ให้ท่านทำเครื่องหมายถูก (✓) ลงในช่องระดับความพึงพอใจที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด ตามเกณฑ์การพิจารณาดังนี้
 - ระดับ 5 หมายถึงมีความพึงพอใจมากที่สุด
 - ระดับ 4 หมายถึงมีความพึงพอใจมาก
 - ระดับ 3 หมายถึงมีความพึงพอใจปานกลาง
 - ระดับ 2 หมายถึงมีความพึงพอใจน้อย
 - ระดับ 1 หมายถึงมีความพึงพอใจน้อยที่สุด

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
ด้านเนื้อหา						
1.	การนำเสนอเนื้อหาที่น่าสนใจตรงกับความต้องการ					
2.	การจัดลำดับเนื้อหาชัดเจน มีความต่อเนื่อง เข้าใจง่าย					
3.	เนื้อหาช่วยเสริมความรู้และเข้าใจเรื่องการสอนที่พัฒนาทักษะการคิด สามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้					
4.	ส่งเสริมให้ผู้ศึกษามีความมั่นใจในการจัดการสอน เพื่อพัฒนาทักษะการคิด					
5.	ผู้ศึกษามีอิสระในการเรียนรู้และการพัฒนาตนเอง					
6.	นำเสนอกิจกรรม/ตัวอย่างสอดคล้องกับเนื้อหา					

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
ด้านการออกแบบรูปเล่ม และการใช้ภาษา						
7.	มีการออกแบบรูปเล่มได้เหมาะสม					
8.	การออกแบบปกสวยงามน่าสนใจ					
9.	ขนาดของรูปเล่มเหมาะสมและสะดวกในการนำไปใช้					
10.	ภาษาที่ใช้มีความชัดเจน กระชับ และเข้าใจง่าย					

ที่ปรึกษา

นายชูเกียรติ	ด้านชะตวรรษย์	ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1
นายสุชุม	พรหมเสน	รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1
นายนิพล	เมืองชมพู	รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1
นายนพคุณ	จันต๊ะวงศ์	ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตาม ฯ สพป.พะเยา เขต 1

ผู้รับผิดชอบโครงการ และผู้เขียน

นางกิตติมา จันท์บรรจง ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สพป.พะเยา เขต 1

ผู้ทรงคุณวุฒิวิพากษ์เอกสาร

ดร.เกตุมณี	มากมี	อาจารย์คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
น.ส.รัตนทิพย์	เอื้อชัยสิทธิ์	ศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ สพป.นันทบุรี เขต 1
นางศรีนวล	คงสมพงษ์	ครูเชี่ยวชาญ สพป.พะเยา เขต 1

ผู้พิสูจน์อักษร

น.ส.สุพิน	ไชยจำเริญ	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สพป.พะเยา เขต 1
น.ส.คัทรินทร์	มหาวงศ์	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สพป.พะเยา เขต 1
นางจุฑารัตน์	ธราเวชรักษ์	ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านโป่ง สพป.พะเยา เขต 1
นางจริยา	ณ ลำปาง	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน สพป.พะเยา เขต 1

ผู้ออกแบบปกและตกแต่งภาพประกอบ

นางสาวศิริวรรณ	ไชยวงศ์	ครูโรงเรียนไทยรัฐวิทยา 46 (ดอกคำใต้) สพป.พะเยา เขต 1
----------------	---------	--